

Oponentský posudek habilitační práce

Autor: RNDr. Jana Ščevková, Ph.D.

Název: Aeropalynologická Analýza vo vzťahu k prevencii škodlivých účinkov aerospór na ľudské zdravie

Habilitační spis autorka koncipovala jako soubor svých publikovaných prací s úvodním spojujícím komentářem. Předložená práce je zcela racionálně rozdělena na tři základní části. Úvodní část vymezuje základní aerobiologické pojmy, jako jsou aeropalynologie, zdroje aerospor, aeroalergeny, polutanty, aerosporová monitorovací síť na Slovensku a v Evropě, vliv meteorologických činitelů na obsah spor v ovzduší a na jejich alergenní potenciál, aerosporová sezona a její ovlivnění klimatickými změnami. Druhá část podává vysvětlující komentář k jednotlivým publikacím. Část třetí je vlastní soubor prací autorky. Jedná se o soubor celkem 10 prací, z nichž převážná část je publikována v zahraničních časopisech zaměřených na aerobiologii, botaniku/zemědělství a meteorologii. Z těchto prací je habilitantka první autorkou v pěti případech.

Aerobiologie patří k velmi mladým vědním oborům a jedná se o obor, který je na pomezí řady starších oborů (botanika, zemědělství/lesnictví, meteorologie, ale také alergologie, hygiena, fyzika, matematika...). Jako samostatná vědní disciplína se aerobiologie začala plně rozvíjet až ve druhé polovině 20. století. Aerobiologie v zemích bývalého „východního bloku“ je stále poměrně opomíjeným oborem (snad s výjimkou Polska s historicky velmi kvalitní palynologií a Maďarska, kde se nachází epicentrum evropské inváze ambrozie (což usnadnilo dostupnost státních financí na řešení tohoto problému). V bývalém Československu se pokusy o vědecké aerobiologické studie objevovaly buď v alergologii, nebo v botanice, konkrétně aeropalynologii. Nezbytná mezioborová spolupráce hodně chyběla. Je potěšující, že na Slovensku se rozvíjí kvalitní spolupráce mezi botaniky/aeropalynology a alergology (zde především M. Hrubíško).

Aerobiologická situace v bývalé ČSSR/ČSFR byla velmi málo prozkoumána. Tento stav přetrvával i po osamostatnění Slovenska. U autorky je proto třeba vyzdvihnout vytrvalost, se kterou se pustila do vyplňování bílých míst poznání v této oblasti, a to i přes nedostatek slovenských či českých kolegů se stejným zájmem. Nezbytnost hledat kolegy v zahraničí ale přivedla Dr. Ščevkovou nakonec k tomu, že se v současné době podílí na mezinárodních celoevropských aerobiologických projektech a je spoluautorkou publikací skutečně mezinárodního významu.

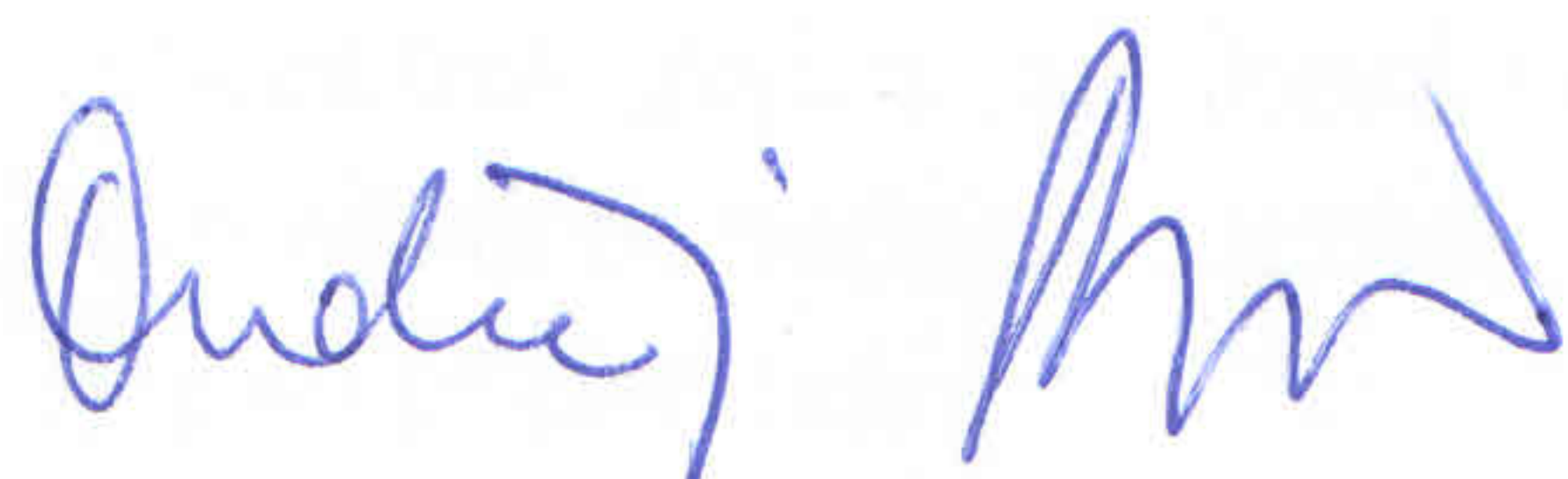
Ve svých pracích se autorka zaměřuje na postupné rozkrývání aerobiologické situace především v oblasti Bratislavy. Jako členka mezinárodního výzkumného týmu se pak

spoluautorsky podílí na publikacích mapujících situaci a trendy ve výskytu jednotlivých aeroalergenů v celoevropském měřítku.

Souhrn oponentského posudku:

Habilitační spis je velmi dobře sestaven z nosných prací autorky. Jasně dokládá soustředěné výzkumné úsilí a cílené aerobiologické, konkrétně aeropalynologické zaměření habilitantky. Uvedené publikované práce autorky byly uveřejněny převážně v zahraničních impaktovaných časopisech a u poloviny z nich je Dr. Ščevková prvním autorem. Dr. Ščevková je platnou členkou mezinárodního týmu aerobiologů, který díky evropské pylové databázi postupně mapuje aerobiologickou situaci a dlouhodobé trendy ve výskytu aeroalergenů na celoevropské úrovni.

K předložené práci nemám žádné námítky a k autorce habilitační práce nemám žádné otázky.

20.5.2017

doc. MUDr. Ondřej Rybníček, Ph.D.
Pediatrická klinika LF MU a FN Brno
vedoucí České pylové informační služby ČIPA